

'HANDSFREE BELLEN is niet VEILIGER'

Deze maand controleert de politie extra op mobiel bellen tijdens het rijden. Het is namelijk verboden om als bestuurder een telefoon in je hand te hebben. Maar handsfree bellen is óók onveilig, zeggen onderzoekers.

Een drukke A12, donderdagmiddag. De man achter het stuur van een blauwe Hyundai voert zichtbaar een geanimeerd gesprek. Met de ene hand houdt hij een mobiele telefoon aan het oor. Hij kleeft een tijdje achter een busje. Hij blijft lange tijd links rijden, gaat over de linker 'dresseerstrook' en slingert weer terug. Hij heeft zijn riem niet om.

Met een druk op een knop verandert Miguel Vaniër van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) de zilvergrijze Volvo S60 in een politieauto. Uit de hoedenplank klappt een lichtbalkje omhoog met de woorden 'politie – volgen'. De blauwe Hyundai volgt ons en we nemen de afslag naar industrieterrein Forepark. De bestuurder keurt het beeldscherm waarop de opnames van zijn rijgedrag worden getoond nauwelijks een blik waardig. Links

rijden, over de streep, geen riem – lag het eraan dat hij zat te bellen, met één hand aan het stuur? Nee. Daar ligt het niet aan, denkt hij.

€ 160,- boete

De politie denkt van wel. Daarom controleren regiokorpsen en de verkeerspolitie vanaf 10 september een maand lang extra op gevaarlijk rijgedrag door mobiel telefoneren tijdens het rijden. De regel in Nederland is helder: op het vasthouden door de bestuurder van een mobiele telefoon – of je daar nu mee belt of niet – staat een boete van € 160,-.

Een risico dat veel bestuurders nemen, leert een middag meerijden met het KLPD. Agenten Johan Staartjes en Miguel Vaniër kruisen in een onopvallende surveillancewagen over de A4 en de A12.

Navigatiesystemen juist veiliger

- Niet alle nieuwe technologie in auto's leidt af.

- Navigatiesystemen kunnen de concentratie van de automobilist verhogen, zeggen onderzoekers van de SWOV. Automobilisten kunnen beter beslissingen voorbereiden en het neemt onzekerheid weg.

- Het scherm van het navigatiesysteem leidt wel af, maar als het systeem goed is ontworpen worden die negatieve effecten gecompenseerd, aldus de SWOV.

ANWB: 'gebruik je hoofd'

De ANWB voert samen met de drie noordelijke provincies campagne tegen afleiding tijdens het rijden.

- Onder het motto 'Gebruik je hoofd, niet je airbag' zijn borden langs wegen geplaatst en spotjes vertoond op de regionale televisie
- De campagne waarschuwt tegen het gevaar van afleiding door bijvoorbeeld medicijngebruik, het bijwerken van make-up of mobiel bellen.
- Kijk voor meer informatie op www.gebruikjehoofd.nl

Shell verbiedt handsfree bellen

- Grote bedrijven als Shell en Gasunie hebben mobiel bellen - ook handsfree - in de auto onder werktijd verboden.
- "We registreren alle ongelukken en bijna-ongelukken in ons bedrijf", vertelt Dick Nijen Twilhaar, manager bij Shell. "Uit analyse bleek dat bellen tijdens het rijden één van de twaalf belangrijkste oorzaken van ongelukken was".
- Bij overtreding van de regel kan bij Shell ontslag volgen. Iedere werknemer heeft de plicht een gesprek af te breken als hij merkt dat zijn collega tegelijkertijd belt en een auto bestuurt, en het te melden.

Even daarvoor, een oprit van de A4. Terwijl hij invoegt in druk verkeer heeft de bestuurder van een bestelbus de mobiele telefoon aan het oor. "Wat iedereen het moeilijkst vindt als hij net z'n rijbewijs heeft: invoegen", zegt Staartjes. "Veel handelingen, positie kiezen, snelheid aanpassen. Juist dat moment kiest hij om te gaan bellen." De bestuurder ziet het probleem niet, als hij staande wordt gehouden. "Ik heb het allemaal onder controle", vertelt de man aan de verslaggever. "Als de rest het ook maar onder controle heeft." Hij wil niet met zijn naam in de Kampioen.

bellen tijdens het rijden - ook handsfree - is bij Shell verboden

inschattingsfouten

Maar mobiele bellers hebben het niet onder controle, stelt onderzoek van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV). Door rood rijden, minder afstand houden, minder goed aanpassen aan gevaarlijke omstandigheden: volgens de SWOV nemen bestuurders die mobiel bellen dit soort risico's vaker.

Met alle gevolgen van dien. Volgens de SWOV hebben mensen die mobiel bellen in de auto 2 tot 9 keer zoveel kans op een ongeval. Jaarlijks zijn 600 doden en gewonden te voorkomen als bestuurders niet bellen – dat is de laatste schatting, uit 2004.

Bestuurders passen trucjes toe om bellen en rijden te kunnen combineren, zegt de SWOV. Truc nummer 1: langzamer rijden. Leon Nelis uit Lisse bijvoorbeeld ("Ik heb nog jeuk aan mijn oor. Er zit een scherp randje aan dat toestel"). Hij is bewust op de rechterrijstrook gaan rijden, vertelt hij als hij wordt bekeurd. "Dan heb je minder aandacht nodig." De jovi-

ale bouwvakker zegt dat het al de derde keer is dat hij hiervoor wordt bekeurd. Zijn baas wil geen *carkit* installeren in het bedrijfsbusje. "Dan neem je maar niet op, wordt er gezegd. Maar als je niet bereikbaar bent is het ook niet goed."

net zo gevaarlijk

Niet dat een carkit of handenvrij bellen veel helpt, volgens de SWOV. "Uit de onderzoeken die wij hebben bekeken blijkt geen groot verschil in veiligheid tussen het toestel vasthouden en handsfree bellen", zegt SWOV-

onderzoeker Divera Twisk. "Eén hand aan het stuur hebben en het nummer intoetsen is niet zo'n probleem. Het gaat vooral om de mentale afleiding door het bellen: je zit met je hoofd ergens anders." Maar je bent toch ook afgeleid als je met een passagier zit te praten? "Ja, maar die passagier kan even zijn mond houden als hij merkt dat de bestuurder in een moeilijke verkeerssituatie zit", legt Twisk uit. "Iemand aan de andere kant van de lijn ziet dat niet".

dan gaat het mis

Mobiel bellen is ook onveilig bij lagere snelheden: in de bebouwde kom of in de file. "Mensen gaan juist bellen als ze in de file staan, om door te geven dat ze later komen of omdat ze denken dat het rustig is", vertelt agent Staartjes. "Juist dan kan het verkeer plotseling veranderen. Iemand verandert opeens van rijbaan. Of van langzaam rijdend staat het verkeer ineens stil. Dan gaat het mis." ■